

Us imagineu una **#BibliotecaEscolar...**

com a agent d'equitat,
cohesió i participació de la
comunitat educativa?

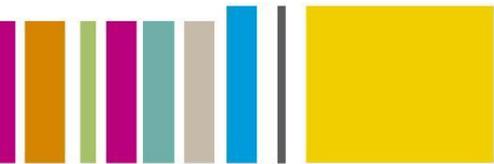
Recull d'idees i pràctiques inspiradores (2/5)

MARTA ROIG | ANNA JUAN

CRIDES
EDUCACIÓ
DEMÀ

Us imagineu una #BibliotecaEscolar
que...

**impulsi iniciatives que afavoreixin
l'acollida, la inclusió i la creació de
comunitat?**

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
impulsi iniciatives que afavoreixin l'acollida, la inclusió i
ajudin a crear comunitat ?

DISSENYANT EXPERIÈNCIES PER AL PROCOMÚ EDUCATIU

La biblioteca humana

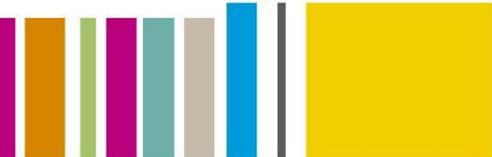
Les biblioteques humanes proposen que els usuaris puguin "agafar en préstec" no un llibre sinó l'experiència vital d'una persona de la seva comunitat, a partir d'una estona de conversa.

Fa temps que existeixen arreu del món i han esdevingut oportunitats interessantíssimes per apoderar individus fragilitzats o per fomentar espais de diàleg i trobada entre persones d'una comunitat.

En el context de les biblioteques escolars, la promoció d'una activitat com aquesta permetria, per exemple, connectar l'alumnat amb gent del barri o acollir les famílies que acaben d'arribar al centre, a partir de diàlegs personals d'altres famílies, docents, pas,...

<http://lapiedradesisifo.com/2016/04/05/las-bibliotecas-humanas-donde-se-consultan-personas-en-lugar-de-libros/>

<http://humanlibrary.org/>

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
**impulsi iniciatives que afavoreixin l'acollida, la inclusió i
ajudin a crear comunitat ?**

DISSENYANT EXPERIÈNCIES PER AL PROCOMÚ EDUCATIU

Apadrinaments i voluntariats lectors

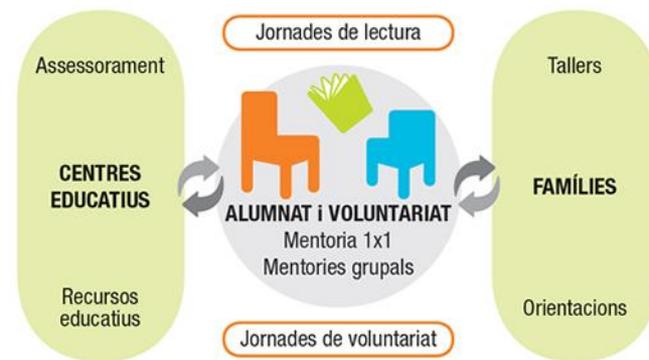
Altres exemples, més enllà dels apadrinaments lectors que ja impulsen molts centres:

Les "**Biblioteques escolares solidaries de Galícia**" tenen un projecte en el qual estudiants de batxillerat i FP porten a terme activitats amb els petits per a fomentar la lectura i dinamitzar les biblioteques.

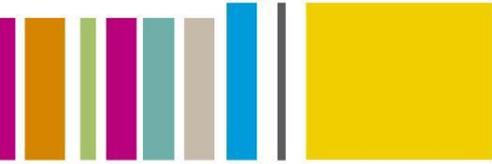
<http://www.edu.xunta.es/biblioteca/blog/?q=node/732>

També a casa nostra, projectes com el **Programa LECXIT** de la Fundació Jaume Bofill, conviden a persones de la comunitat a acompanyar durant una hora a la setmana, a un infant que, amb una mica de companyia, pugui fer un salt com a lector i millorar de retruc el seu èxit educatiu.

<http://www.lectura.cat/>

Imatges del programa Lecxit.

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
impulsi iniciatives que afavoreixin l'acollida, la inclusió i
ajudin a crear comunitat ?

DISSENYANT EXPERIÈNCIES PER AL PROCOMÚ EDUCATIU

Imatge del projecte *Aprenem* de la Casa Àsia.

Parelles lingüístiques per a famílies acabades d'arribar

Tal i com proposen institucions com el Consorci de Normalització Lingüística o projectes com el d'**Aprenem - Famílies en xarxa**, de l'escola de Bambú de Casa Àsia, la biblioteca escolar pot ser l'agent que promogui la creació de parelles lingüístiques en un centre, a partir de la implicació de famílies, docents, alumnat jove o ex-alumnes.

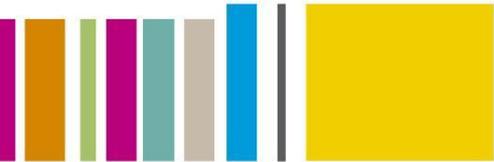
Algunes escoles del Besòs i del Raval ja fa temps que hi treballen: <https://www.casaasia.cat/noticia/detalle/216189-projecte-aprenem-families-en-xarxa>

<http://ajuntament.barcelona.cat/bcnacciointercultural/ca/noticia/aprenem-famzlies-en-xarxa-un-espai-de-relacions-diverses-i-intergeneracionals>

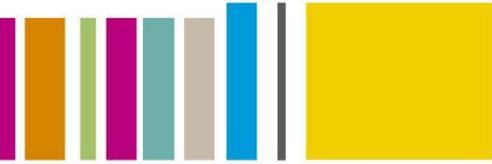
<https://www.casaasia.cat/noticia/detalle/219663-el-programa-aprenem-families-en-xarxa-sesten-a-nous-barris-i-centres-educatius-de-barcelona>

La biblioteca escolar és un recurs fantàstic per tal d'oferir materials i lectures que facilitin l'intercanvi cultural i lingüístic entre els membres de les diferents parelles i un espai acollidor.

Us imagineu una #BibliotecaEscolar
que...

**promogui accions compartides per
docents, famílies i alumnes?**

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
promogui accions compartides per docents, famílies i alumnes?

ACTIVANT I INVOLUCRANT A LA COMUNITAT EDUCATIVA

Tertúlies i clubs de lectura

A l'**INS Vila de Gràcia de Barcelona** fa un temps que porten a terme un club de lectura de novel·la juvenil amb famílies. Propostes com aquesta faciliten a les famílies l'acompanyament de les lectures que fan els seus fills i ajuden a mantenir la lectura com una experiència de vincle entre els adolescents i els adults.

A la **Biblioteca Marta Mata de l'escola Orlandai** de Barcelona fa anys que porten a terme un club de lectura de mestres i famílies que, més enllà de centrar-se en les lectures que fan o poden fer els infants, es proposa com espai de lectura "per a grans".
<http://bibliotecaorlandai.blogspot.com.es/2015/11/la-darrera-sessio-del-club-de-lectura.html>

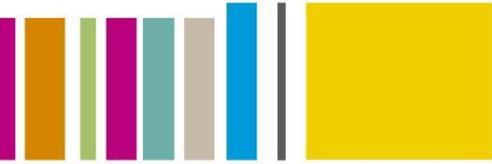
A l'**EBM La Filadora**, l'AFA va organitzar un conjunt de tertúlies durant el curs 2016-2017 amb la participació d'algunes famílies i educadores. A cada sessió s'explorava la tria d'una tipologia de llibres elaborada per una llibreria o biblioteca de l'entorn que va permetre aproximar als participants a una gran varietat de llibres i referents i també seleccionar els llibres que van presentar per Sant Jordi a tota la seva comunitat. <http://afalafiladora.blogspot.com.es/search/label/Bressol%20de%20contes?&max-results=6>

Però segurament el projecte més gran i consolidat en aquesta línia és el que duen a terme a nombrosos centres de l'Aragó seguint els passos iniciats des de **Ballobar** amb el programa "**Leer juntos**", un moviment de grups de lectura del que ja formen part 137 centres educatius i que comença a estendre's fora de les fronteres d'aquesta comunitat:

<http://bibliotecasescolares.educa.aragon.es/httpdocs/2017/12/14/resolucion-definitiva-de-leer-juntos/>

Imatge del projecte *Bressol de contes*, impulsat per l'AFA de l'EBM La Filadora.

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
promogui accions compartides per docents, famílies i alumnes?

ACTIVANT I INVOLUCRANT A LA COMUNITAT EDUCATIVA

La COMISSIÓ DE BIBLIOTECA, un espai per a la reflexió i l'acció educativa compartida

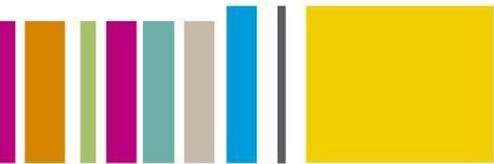
Molts dels centres que disposen d'una biblioteca escolar tenen en marxa aquest òrgan que facilita la presa de decisions en relació al projecte de la biblioteca escolar de centre. En alguns casos, però, el paper de les famílies es limita a donar suport en tasques de tractament documental (folrar, catalogar, esporgar).

És interessant explorar les possibilitats que s'obren quan, organitzades i distribuïdes les tasques del dia a dia pel manteniment de la biblioteca entre el personal docent, l'alumnat, les famílies i l'equip de la biblioteca, **aquesta comissió pot orientar-se a reflexionar sobre l'evolució del projecte i la planificació d'accions estratègiques.**

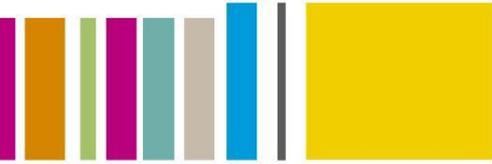
La participació i inclusió de les famílies i l'alumnat en aquests espais de reflexió, disseny i innovació és una oportunitat magnífica per tal de construir col·lectivament i de forma contínua un projecte de biblioteca que evolucioni i s'adapti a les necessitats i horitzons de tota la comunitat educativa!

Us imagineu una #BibliotecaEscolar
que...

**vetllí per l'equitat i la
democratització dels recursos?**

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que... vetlli per l'equitat i la democratització dels recursos?

SENT UN AGENT D'EQUITAT EDUCATIVA

Proveint de lectures als que no necessàriament creixen envoltats de llibres

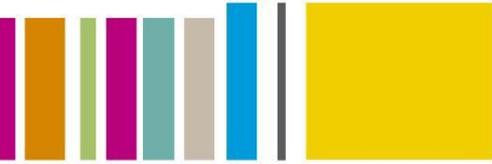
Els serveis de préstec o les maletes viatgeres són serveis bàsics que moltes biblioteques tenen en marxa. Són serveis indispensables per compensar les desigualtats socioeconòmiques que sabem que tenen un impacte important en els resultats acadèmics.

“La educación debiera hacer posible que nuestro futuro no esté determinado por el azar de nuestro nacimiento, y aunque para ello lo primero son las políticas sociales, la escuela no puede limitarse a ser el escenario donde se reproducen las desigualdades, también de la condición (o no) de lectores.” - escrivia Guadalupe Jover en aquest article que us recomanem amb entusiasme: <http://eldiariodelaeducacion.com/blog/2017/06/22/las-bibliotecas-escolares-clave-para-la-equidad/>

L'autora enumera en les seves línies algunes **accions en pro de l'equitat** que pot impulsar la biblioteca per intentar apropar, el més humilment possible, els usos escolars de la lectura als seus usos socials:

- Oferint accés als llibres i creant xarxes de lectors.
- Proveint, a tots sense excepció, d'espais i temps per a la lectura de llibres que mereixin la pena.
- Oferint espais, materials i estratègies de comprensió lectora que permetin als estudiants vèncer les resistències que presenten els textos.
- Proporcionant experiències plaents de lectura.
- Evitant que els únics llibres que manipuli un alumne siguin els de text.
- Oferint referents compartits que donin accés a tota la comunitat al patrimoni cultural ric i divers de la comunitat educativa i a l'imaginari col·lectiu, més enllà de les fronteres nacionals. Us hi poden ajudar recursos com: <https://sites.google.com/view/leerlapalabravelmundo/p%C3%A1gina-principal>
- Generant espais per al desenvolupament d'habilitats d'interpretació de la informació i el llenguatge simbòlic de la literatura.
- Vetllant per l'existència de propostes de lectura autònoma i silenciosa, al marge de requeriments curriculars o externs a l'alumne.
- Combinant la lectura compartida amb els suggeriments individualitzats.
- Fent de la lectura una de les línies medul·lars del projecte educatiu de centre i construint, amb els infants, itineraris de progrés.

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
vetlli per l'equitat i la democratització dels recursos?

EQUILIBRAR LA COL·LECCIÓ I ELS SEUS USOS A LES NECESSITATS D'ACTIVITATS, PROJECTES I CONTEXT DEL CENTRE EDUCATIU

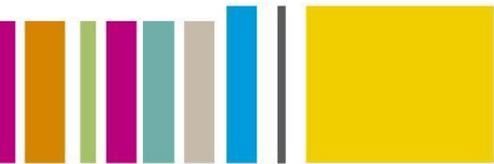

Gestionant de forma col·lectiva el fons i recursos del centre

Tant si el centre opta per distribuir el fons de llibres i altres materials pedagògics entre les aules, els departaments o altres espais del centre, com si ho fa per a una biblioteca central o per la combinació d'ambdós, la gestió centralitzada dels recursos i el fons del centre facilita un ús més eficient dels recursos i un aprofitament major dels mateixos, i permet a més:

- La **configuració d'una col·lecció amb perspectiva global, coherent, equilibrada, rica i diversa** que, tot i gestionar-se de forma centralitzada per l'equip de la biblioteca, necessitarà anar-se construint incloent la veu i la mirada de tots els membres de la comunitat educativa.
- La **rotació dels llibres** que hi ha a les aules, departaments i d'altres espais, de manera que l'alumnat disposi d'una oferta variada i flexible al llarg de tot el curs.
- Vetllar per la progressió lectora de l'alumnat a partir de la **configuració d'itineraris lectors entrecreuats**.
- La **localització dels recursos** vinculats a una temàtica que pugui estar sent objecte d'investigació per part d'un grup, i la seva recopilació al servei del projecte en curs.
- L'estalvi de recursos humans i temporals a partir de l'establiment d'un **sistema per a la gestió dels recursos electrònics** seleccionats pel propi claustre en una ocasió, i que poden ser d'interès per l'alumnat o d'altres docents
- La **gestió de les llicències i subscripcions** a serveis de continguts audiovisuals, musicals,...

Us imagineu una #BibliotecaEscolar
que...

**obri espais de participació,
apoderament i gaudi a les famílies?**

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
obri espais de participació, apoderament i gaudi a les famílies?

Imatges de l'espai familiar d'idiomes de la Biblioteca de l'escola El Clot.

PROPOSANT ACTIVITATS AMB I PER A LES FAMÍLIES

Espais familiars

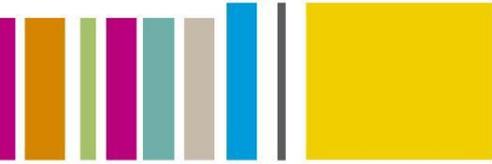
L'espai familiar d'idiomes de l'**escola del Clot** pot ser inspiradora!
<https://bibliotecaescoladelclot.jimdo.com/espai-familiar-d-idiomes/>

La biblioteca de l'**escola Orlandai de Barcelona** obre tots els divendres fora de l'horari escolar i les famílies s'encarreguen de gestionar l'espai.

Cursos i activitats formatives

A l'**Escola Mas i Parera** de Vilafranca del Penedès, organitzen des de fa 4 cursos i durant un dissabte del primer trimestre unes jornades literàries obertes a totes les famílies de l'escola. Cada any giren al voltant d'un tema.

<https://docs.google.com/presentation/d/1ycxhlxN-ZcpPUVRKgC2RwHSYDPr-8mEXUa4yYx8ebw/edit#slide=id.p>

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
obri espais de participació, apoderament i gaudi a les famílies?

PROPOSANT ACTIVITATS AMB I PER A LES FAMÍLIES

Obrint la biblioteca als coneixements de les famílies

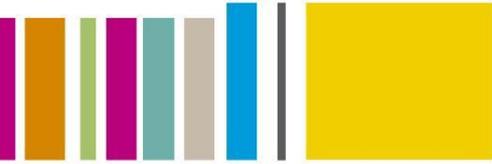
Plantejant la biblioteca com un espai que s'obri als coneixements de les famílies, programant **tallers** o espais per compartir "formes de fer i d'aprendre" **des de les diferents professions o aficions de pares i mares**, sense oblidar l'oportunitat per connectar tot allò que saben amb el fons de la biblioteca i aprofitant per a implicar-los en la revisió dels títols disponibles i la formulació de propostes de compra.

Oferint oportunitats a les famílies novingudes de tenir veu per compartir fragments de la seva cultura a través de tallers. A l'escola Concepció Arenal (Barcelona) han començat unes **classes d'urdú extraescolars**, impulsades per la comunitat pakistanesa del barri del Besòs, a través del programa Anissa del districte de Sant Martí. Alhora, les mares i pares d'origen estranger del centre fan classe de català. <http://educa.barcelona/2017/05/18/aules-plurilingues-cohesio-social/>

Al CEIP La Senda de Cabanillas del Campo les famílies voluntàries porten a terme "**Cuentos con chocolate**", sessions de lectura en veu alta per compartir-los amb la comunitat escolar a la biblioteca en horari extraescolar, el darrer dimarts de mes. <http://bibliotecasenda.blogspot.com.es/>

A l'Escola Lluís Millet del Masnou, dues mares han estat organitzant unes sessions de laboratoris de lectura obertes a totes les famílies del centre, en horari extraescolar sota el títol "**Berenar de contes**". <http://berenardecontes.blogspot.com.es/>

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
obri espais de participació, apoderament i gaudi a les famílies?

PROPOSANT ACTIVITATS AMB I PER A LES FAMÍLIES

Impulsant esdeveniments on siguin les protagonistes

A l'Escola Francesc Aldea de Terrassa, el divendres de la setmana literària es celebra amb el projecte "**El lector convidat**". Cada nen convida algú proper per compartir l'estona de lectura diària i tots els espais del centre s'omplen de convidats i de literatura!

https://photos.google.com/share/AF1QipPUa2SHcVMkVc2Oc6SjWcnSTinAwsnCek82_vnpJpL17U9x_tuRWV2zv5fUw68lpw?key=VHIUHRaUXhWVzhZYnBTRHhitek4TnFVbnZxMWJn

També a la mateixa escola tenen en marxa un racó anomenat **El sofà de lectura**, un espai en el qual els infants de primer cicle comparteixin lectures de forma tranquil·la fora de l'aula acompanyats de mares i pares de l'escola.

Un funcionament força similar al de l'escola Can Puig de Banyoles on els infants de primer cicle comparteixin lectures de forma tranquil·la, fora de l'aula, per tal d'acompanyar el procés més tècnic d'aprenentatge de la lectura!

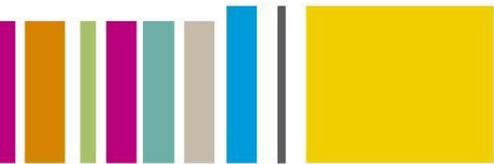
<http://blocs.xtec.cat/ceipcanpuig/2012/06/08/sofa-de-lectura/>

Més enllà dels exemples que us puguem oferir, sabem que són molts els centres que amb un format o un altre **conviden les famílies a entrar al centre per compartir els seus coneixements professionals** o per **acompanyar els infants en la lectura a través de la narració o la lectura en veu alta**.

Imatge d'una biblioteca suïssa.

Us imagineu una #BibliotecaEscolar
que...

**participi d'espais, propostes i
projectes de coordinació amb
d'altres centres i agents de la
comunitat?**

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
participi d'espais, propostes i projectes de coordinació amb d'altres centres i agents de la comunitat?

ENXARXANT, CONNECTANT I OBRINT LA VOSTRA BE A L'ENTORN

Seminaris i grups de treball de biblioteques escolars

A Catalunya hi ha nombrosos seminaris i trobades de biblioteca escolar impulsats pels Serveis Educatius de cada territori, les biblioteques públiques, etc. Són espais de treball per compartir experiències, intercanviar recursos i elaborar materials de forma cooperativa, però també per aturar-se, reflexionar i aprendre.

Participar-hi és una bona manera de connectar l'acció de la biblioteca del centre amb la de la resta de biblioteques escolars dels centres de la zona i fer avançar col·lectivament els projectes individuals.

Seminaris i grups de treball de biblioteques escolars impulsats pels Serveis educatius del Departament d'Ensenyament:

<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/biblioteca/xarxa/seminaris-biblioteques-grups-de-treball/>

D'altra banda, podeu anar consultant les **trobades territorials sobre biblioteques escolars** en aquesta secció del web del programa PuntEdu de Biblioteques Escolars del Departament d'Ensenyament:

<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/biblioteca/formacio/jornades/>

I investigar si el vostre municipi disposa de **programes específics de suport a les biblioteques escolars** com els de ciutats com [Girona](#), Badalona o Cornellà de Llobregat.

Imatge d'una sessió del Seminari de Biblioteques Escolars de l'Alt Penedès.

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
**participi d'espais, propostes i projectes de coordinació amb
d'altres centres i agents de la comunitat?**

ENXARXANT, CONNECTANT I OBRINT LA VOSTRA BE A L'ENTORN

Grups d'anàlisi i selecció de llibres o altres recursos

Grups de Rosa Sensat

- Seminari de bibliografia infantil i juvenil:
<http://www2.rosasensat.org/pagina/seminari-de-bibliografia-infantil-i-juvenil>
- Grup d'Art i literatura: <http://www2.rosasensat.org/es/pagina/grup-educacio-infantil>

Tertúlies de llibreries especialitzades

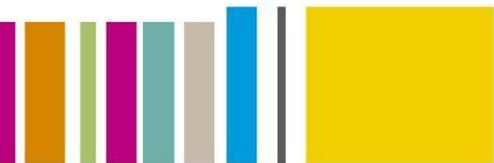
Algunes llibreries especialitzades de Barcelona com La [Llibreria Al·lots](#), Casa Anita (amb el grup [La cadireta blava](#)), [La Petita](#) o La [Llibreria Pebre Negre](#) o llibreries de fora de la ciutat comtal com l'[Altell](#) (Banyoles), L'[Aranya](#) (Cerdanyola del Vallès), [Librerío de plata](#) (Sabadell), [Lectors al tren](#) (Rubí) o [El petit tresor](#) (a Vic) tenen grups de lectura de literatura infantil i juvenil, àlbum, etc., per tal que els adults, sobretot docents, bibliotecaris i altres mediadors de la lectura interessats, puguin estar al dia de tot allò que va apareixent, llegir, comentar les lectures i formar-se.

“Círculos de lectura”

A Cáceres, mestres de primària de diferents centres es reuneixen per llegir i comentar de forma conjunta els llibres que faran llegir als seus infants, per reflexionar sobre els llibres imprescindibles en l'itinerari del lector o bé sobre els beneficis de la tertúlia literària.

<https://biblioabrazo.wordpress.com/2017/05/05/circuitos-de-lectura-para-la-escuela/>

Us imagineu una #BibliotecaEscolar que...
**participi d'espais, propostes i projectes de coordinació amb
d'altres centres i agents de la comunitat?**

ENXARXANT, CONNECTANT I OBRINT LA VOSTRA BE A L'ENTORN

MUNICIPI

LECTOR

Programa de motivació a la lectura

Programes com Municipi Lector

Programa impulsat pel Consell Català del Llibre infantil i Juvenil

Un programa que promou la creació d'un Consell de Lectura Municipal que, mensualment, reuneix en una mateixa taula la biblioteca pública, els centres educatius de totes les etapes, les AMPA o AFA i l'ajuntament, entre d'altres possibles agents com llibreries o entitats del municipi, per implementar accions col·lectives de promoció de la lectura, conèixer allò que fan els altres i teixir estratègies comunes en relació a tot el que té a veure amb la promoció de la lectura entre infants i joves.

<http://www.fbofill.cat/videos/que-es-un-municipi-lector>

En aquests moments el programa s'implementa als municipis d'Almenar, Cassà de la Selva, Lliçà, Mollerussa, Parets del Vallès i Súria i es preveu que es vagin incorporant nous municipis de forma progressiva.

US INSPIRA?

Compartiu a les xarxes socials aquestes i altres propostes inspiradores amb l'etiqueta **#Bibliorevolució!**

Expliqueu-nos quina ha estat la proposta que us ha semblat més interessant, proposeu-nos noves pràctiques fins ara desconegudes i no deixeu d'imaginar nous usos de la biblioteca escolar, perquè qualsevol petit i gran detall pot facilitar la biblio(r)evolució a d'altres centres educatius.

Sigueu font d'inspiració!

CRIDES
EDUCACIÓ
DEMÀ

SI VOLS SABER-NE MÉS, ENTRA AL WEB

WWW.EDUCACIODEMA.CAT

info@educaciodemacat

#bibliorevolucio

facebook.com/FundacioJaumeBofill

@FundacioBofill